

Tweede Kamer der Staten-Generaal
De leden van de Vaste Kamercommissie van VWS
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Utrecht, 14 oktober 2016

KNMG
Mercatorlaan 1200
Postbus 20051 3502 LB Utrecht

030 28 238 28

r.heman@fed.knmg.nl

Referentie

16-14615

Onderwerp

Reactie KNMG c.s. t.b.v. begrotingsbehandeling VWS inzake
tolkentelefoon voor statushouders die zich vestigen in een
gemeente

Geachte Leden,

In de week van 8 november spreekt u met de bewindspersonen van VWS over de VWS
begroting 2017. Als zorgverlenersorganisaties willen wij onze zorgen onder uw aandacht
brengen over het ontbreken van een structurele tolkenregeling voor vluchtelingen met

Vluchtelingen die een status hebben verkregen en instromen in de gemeente zijn
nieuwe inwoners van ons land. Deze mensen kennen in de meeste gevallen de
Nederlandse en Engelse taal niet en weten ook niet hoe de zorg in Nederland is
georganiseerd. Om hen de juiste zorg te kunnen bieden, is het gebruik van de
tolkentelefoon essentieel. Deze wordt echter niet vergoed, waardoor het voor
zorgprofessionals onmogelijk is deze patiënten de kwaliteit van zorg te bieden waar
zij recht op hebben.

een status die zich vestigen in een gemeente. Wij hopen dat u deze informatie betreft
in het begrotingsdebat.

Wat ervaren zorgverleners

Naar schatting hebben rond 50.000 vluchtelingen in 2015 asiel aangevraagd in
Nederland. Veel gemeenten hebben te maken met een verhoogde toestroom van
vluchtelingen, die vanuit de opvang in de gemeente komen wonen. Mensen die bij
aankomst allemaal een dokter nodig hebben. Die dokter is er, maar deze kan nieuwe
patiënten op dit moment niet de zorg bieden waar zij recht op hebben. Simpelweg
omdat goede communicatie onvoldoende mogelijk is zonder tolkentelefoon.
Veel artsen en andere zorgverleners melden ons de problemen die zij ervaren bij het
verlenen van zorg aan vluchtelingen, doordat zij geen gebruik kunnen maken van de
tolkentelefoon.

- Ze geven aan dat veel vluchtelingen in de overlevingsmodus staan. Het duurt vaak een tijd voor gezondheidsproblemen aan het licht komen; bijvoorbeeld nadat ze gehuisvest zijn. Dan komen vaak stress, trauma's of onderdrukte fysieke en/of psychische problemen naar boven.
- Het gaat in veel gevallen om kwetsbare mensen die veel hebben meegemaakt. Zaken die ze niet durven delen met een dokter op het moment dat hun buurman of minderjarige kind als tolk moet fungeren, wat op dit moment het geval is.
- Consulten duren daarnaast vaak veel langer door de noodzaak tot vertalen, het achterhalen van achtergrondinformatie van de vluchteling en de noodzaak om veel uitleg te geven over de organisatie van de zorg in Nederland.
- Tijdens deze consulten worden artsen bovendien vaak geconfronteerd met een achterstand in zorg voor chronische aandoeningen en in ontwikkeling van kinderen (o.a. onder invloed van de oorlogssituatie). Deze complexiteit maakt elkaar begrijpen en de klacht van de patiënt goed kunnen doorgronden nog belangrijker.

Wij achten het als zorgverlenersorganisaties daarom van groot belang dat deze groep nieuwe inwoners de zorg krijgt waarop ze recht heeft. Daarvoor is goede communicatie essentieel. Dit wordt bevestigd in meerdere onderzoeken, zoals het recente onderzoek uitgevoerd door Pharos op verzoek van het ministerie van VWS (1). Bovendien kan door de inzet van tolken op tijd de juiste diagnose worden gesteld, waarmee gezondheidsrisico's voor de patiënt en dus ook extra zorgkosten in een later stadium worden voorkomen. Zo concludeerde kenniscentrum Nivel (2) eerder. Laten we tot slot niet vergeten dat goede zorg een basisvoorwaarde is voor het kunnen functioneren in Nederland – of je nu uiteindelijk blijft of weer vertrekt.

Structurele oplossing

Verschillende partijen maken zich richting het ministerie van VWS al geruime tijd hard voor de vergoeding van de tolkentelefoon voor alle statushouders die doorstromen naar een gemeente. Ook kaartte huisartsenorganisatie LHV recent bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg de onmogelijkheid aan om vluchtelingen de juiste zorg te bieden zonder tolkentelefoon. Tot op heden zonder resultaat. Daarmee wordt het zorgverleners onmogelijk gemaakt om deze patiënten de kwaliteit van zorg te bieden waar zij recht op hebben.

Een structurele oplossing waarbij zorgverleners gebruik kunnen maken van een tolk voor deze nieuwe burgers is noodzakelijk. Dit moet zonder veel regelwerk en administratieve lasten mogelijk worden gemaakt. In 2015 heeft de overheid, via het COA, laten zien in staat te zijn voor een grote groep vluchtelingen, in de crisisnoodopvang, een goede vergoede tolkeninzet te kunnen organiseren. Wij zijn van mening dat de statushouders die vanuit een AZC naar een gemeente vertrekken ten minste twee jaar gebruik moeten kunnen maken van deze regeling.

Het recht begrepen te worden en de plicht te begrijpen

De ondertekenende partijen achten het van groot belang dat juist deze groep kwetsbare mensen, die nieuw in een gemeente komen wonen en naar een zorgverlener moeten, gebruik kunnen maken van de tolkentelefoon. Dat is de enige manier waarop veilig zorg verleend kan worden. Zo krijgt de patiënt optimale zorg en loopt de zorgverlener niet onnodig het risico een medische fout te maken omdat de communicatie tekortschiet. Want de patiënt heeft het recht om begrepen te worden, en de zorgverlener heeft de plicht te begrijpen.

Deze brief wordt mede ondertekend door de KNGF, KNMP, KNMT, KNOV, GGZ Nederland, Convenantpartners Specialistische GGZ voor Vluchtelingen en Asielzoekers en GGD GHOR.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Margriet Niehof, adviseur public affairs bij de LHV. Zij is bereikbaar op telefoonnummer 06 46273945 of per email m.niehof@lhv.nl.

Met vriendelijke groet,

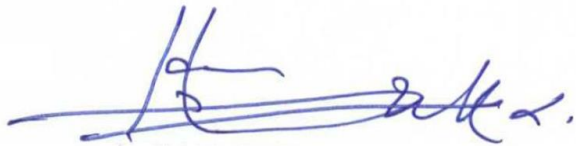
R.A.C.L. Héman, arts M&G
Voorzitter artsenfederatie KNMG

- (1) Pharos, januari 2016: Kennissynthese gezondheid van nieuwkomende vluchtelingen en indicaties voor zorg, preventie en ondersteuning.
- (2) [Triemstra, M.](#), [Veenvliet, C.](#), [Zuizewind, C.](#), [Kessel, P. van](#), [Bos, N.](#)
Noodzaak en omvang van de inzet van professionele tolken: een inventarisatie onder zorgverleners. NIVEL, 2016 www.nivel.nl.

 <p>Mevrouw dr. G. ter Horst Voorzitter KNGF</p>	
 <p>G. Klein Nulent, apotheker Voorzitter KNMP</p>	
 <p>Mr. dr. W.G. Brands, tandarts Voorzitter KNMT</p>	
 <p>Mevrouw M. Beentjes Voorzitter KNOV</p>	
 <p>Mevrouw J. van den Hoek Waarnemend directeur GGZ Nederland</p>	

R.A. Jongedijk, psychiater
Voorzitter van de Convenantpartners
Specialistische GGZ voor Vluchtelingen en
Asielzoekers

Dr. H.A.M. Backx
Directeur GGD GHOR Nederland

